האוניברסיטה העברית בירושלים

בית הספר להנדסה ולמדעי המחשב ע"ש רחל וסלים בנין

סדנת תכנות בשפת C ו־++1 (67312) 2 תרגיל - C

תאריך הגשה: יום חמישי, 19/11/2020 בשעה 23:55 תאריך הגשה באיחור בקנס של 10 נקודות: יום שישי, 20/11/2020 בשעה 23:55

<u>נושאי התרגיל:</u> מאקרו, משתנים והמרות, אריתמטיקה פשוטה, קלט & פלט, תנאים, לולאות, פונקציות, structs, הקצאה דינמית ופוינטרים.

1 כללי

בתרגיל תממשו רשימה מקושרת דו־כיוונית, כאשר כל קודקוד ברשימה מכיל מערך של int בגודל לא ידוע מראש.

את חתימות הפונקציות שעליכם לממש, כולל תיעוד המסביר את פעולת הפונקציות, את ההנחות שניתן להניח ואת אופן ההתמודדות עם שגיאות תמצאו בקובץ $\exp(2.h)$ במודל. את כל המימוש יש לכתוב בקובץ בשם $\exp(2.h)$

h אכורת ז קובץ 2

קובץ h הינו קובץ שמכיל הצהרות על פונקציות, וקבועים גלובליים. קובץ זה מצהיר h אד ורק על פונקציות ומשתנים שאנחנו רוצים שיהיו משותפים למספר קבצים. כלומר, אד ורק על פונקציות שאנחנו רוצים ש"יהיו זמינות לכולם". קובץ h מגדיר לנו API־Application רק פונקציות שאנחנו רוצים ש"יהיו זמינות לכולם". פונקציות שתממשו בקובץ ex2.c. למשל, פונקציות שתממשו בקובץ h מאחר ואינן חלק ושאינן נכללות בקובץ h שקיבלתם, אין להוסיף אותן לקובץ h מאחר ואינן חלק ex2.c. מהממשק של התוכנית שלכם ואינכם רוצים שיהיו זמינות לשימוש בקובץ שאינו

שימו לב, בתרגיל זה עליכם להשלים מספר טיפוסי נתונים בהגדרות של ה־structs בקובץ ה־h--

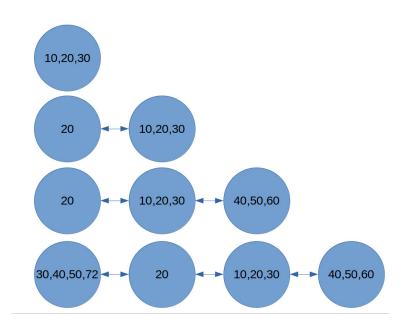
3 בניית הרשימה - קריאה מקובץ

בתרגיל עליכם לממש (בין השאר) את הפונקציה ParseLinkedList. פונקציה זו מקבלת שם של קובץ, פותחת אותו ובונה באמצעותו את הקודקודים של הרשימה המקושרת. אתם יכולים להניח שקובץ הקלט יהיה תקין ותואם לפורמט הבא בדיוק:

- כל שורה מייצגת קודקוד ברשימה.
- התו הראשון של כל שורה הוא תמיד s או e או s משמעותו היא שיש להכניס את הקודקוד בראש הרשימה המקושרת ו־e משמעותו היא שיש להכניס את הקודקוד בסוף הרשימה המקושרת.
  - . לאחר התו הראשון יופיע פסיק (׳,׳) ולאחריו מספרים המופרדים בפסיק
  - את המספרים יש לפרסר ל־int ולהכניס לפי הסדר למערך ה־int בקודקוד.
    - בין כל שני מספרים יש פסיק, אין רווחים כלל בשורה.
- - בקובץ תהיה לפחות שורה אחת, ולא יהיו בו שורות ריקות.

כך למשל נראית הרשימה המקושרת המיוצרת מהקובץ הבא, לאחר קריאת כל שורה:

```
s,10,20,30
s,20
e,40,50,60
s,30,40,50,72
```


איור 1: מצב הרשימה המקושרת לאחר קריאת כל שורה בקובץ שלעיל. כלומר, העיגול הראשון בתמונה מייצג את הרשימה לאחר פרסור השורה הראשונה בקובץ וכן הלאה. כל עיגול מייצג קודקוד, המספרים שבכל עיגול הם איברי המערך שבקודקוד.

3.1 דגשים לבניית הרשימה

- על התוכנית שלכם להיות יעילה בזיכרון, כלומר ⁻ בסיום הפונקציה ParseLinkedList על התוכנית שלכם להיות יעילה בזיכרון, כלומר אסור שיהיו מערכים ברשימה המקושרת שמוקצה להם יותר מקום בזיכרון ממספר האיברים שהם מחזיקים.
- הפונקציה strtok תהיה שימושית להפרדת האיברים השונים בשורת הקלט. באזור של תרגיל 2 במודל תמצאו קובץ בשם strtok_example.c שמראה דוגמה פשוטה לשימוש בפונקציה כדי לקרוא מקובץ קלט ולפרק שורות מקובץ הקלט לחלקים ע"פ תו מפריד. קובץ הקלט לדוגמה נמצא גם הוא במודל בשם strtok_example.in. שימו לב שייתכן ותצטרכו לשנות את הנתיב לקובץ הקלט על מנת שהדוגמה תרוץ במחשב האישי שלכם.
- מנסיון של קורסים קודמים, סטודנטים נוטים לכתוב פונקציות פרסור ארוכות. שימו לב שאתם מפרקים את תהליך הפרסור למספר פונקציות קצרות.
- כלל ההנחות ואופן ההתמודדות עם שגיאות מפורטים בקובץ .ex2.h במידה ויש מקרה קצה שאינו מפורט שם, הוא לא ייבדק ואין צורך להתמודד איתו.

4 הגדרת ה־structs

בקובץ ex2.h מופיעות שתי הגדרות ל־structs האחת עבור קודקוד (Node) ואחת עבור רשימה בקובץ בקובץ (data types) של השדות. שימו לב מקושרת (LinkedList). עליכם למלא את טיפוסי הנתונים (signed/unsigned): ולהשתמש ב־structs שיש לחשוב על סוג המשתנה (פוינטר? מופע? structs הנתונים. הניתן ונכון לעשות זאת. אין להוסיף או להוריד שדות מה־structs הנתונים.

5 דגשים והנחיות לתרגיל

- שימו לב! אין פונקציית main בפתרון שלכם. הגשה של פונקציית בפתרור כישלון בפריסבמיט וכתוצאה מכך ציון 0 בתרגיל.
- תחת התרגיל במודל קיים קובץ בשם main.c שמהווה דוגמה לטסט לפונקציות שאתם כותבים. שימו לב שזהו קובץ בסיסי ביותר ואנו מציעים בחום לבנות טסטים מורכבים יותר. כדי להפעיל אותו עם clion, עליכם לשים אותו באותה תיקיה של התרגיל שלכם ולוודא שהוא מופיע ברשימת הקבצים של CMakeLists.txt.
- בניגוד לרשום בנהלי הגשת התרגילים, בתרגיל זה אסור להשתמש בפונקציה בכלל! בכל פונקציה אותה אתם מממשים, עליכם לוודא שבמידה ויש כישלון כלשהו בתוכנית (למשל, malloc/realloc נכשל), אתם משחררים את כל הזיכרון שהקציתם בפונקציה הזאת בלבד! כלומר, אם קיבלתם כפרמטר מצביע ל־ LinkedList ואתם נתקלים בשגיאה בפונקציה, אל תשחררו את הזיכרון של הרשימה המקושרת שקיבלתם ־ שכן, לא אתם הקציתם את הזיכרון (כלומר, הפונקציה שנכשלה לא הקצתה) ולכן לא אתם מנהלים אותו.
- זהו התרגיל הראשון בו אתם מנהלים זיכרון. שימו לב שאין לכם דליפות זיכרון! בתרגיל זה נוריד מספר לא מבוטל של נקודות על דליפות זיכרון זולא יתקבלו ערעורים בסגנון "הורדתם יותר מדי נקודות על טעות אחת שעשיתי בניהול הזיכרון".

למשל, אם פונקציית שחרור המשאבים שלכם (FreeLinkedList) גורמת לדליפת זיכרון, **ירדו נקודות בכל טסט**.

- בכדי לוודא שאין דליפות זיכרון בתרגיל, עליכם להשתמש ב־valgrind, תוכנה הבודקת את ניהול הזיכרון שלכם. הוראות לשימוש בכלי זה תוכלו למצוא במודל הקורס. אנו
   מריצים את valgrind עם הדגל check=full, כל הערה שעולה מהרצה של תיחשב כשגיאה בניהול הזיכרון!
- על כל הודעות השגיאה להתחיל במחרוזת "ERROR:". נוסח ההודעה לאחר מכן נתון לשיקולכם, אך מצופה שיהיה אינפורמטיבי ויאפשר למשתמש לטפל בבעיה. הודעות השגיאה צריכות להיות בנות שורה אחת ולהסתיים בירידת שורה.
  - הימנעו משימוש במשתנים גלובלים.
    - .atoi אין להשתמש בפוקנציה •

6 נהלי הגשה

- קראו בקפידה את הוראות תרגיל זה ואת ההנחיות להגשת תרגילים שבאתר הקורס. כמו כן, זכרו כי התרגילים מוגשים ביחידים וגם העבודה עליהם צריכה להיות ביחידים! אנו רואים העתקות בחומרה רבה!
- בשפת C יש פונקציות רבות שמיועדות לעבודה עם קלט. אין צורך להמציא מחדש את הגלגל! לפני תחילת העבודה על התרגיל, מומלץ לחפש באינטרנט את הפונקציות המתאימות ביותר לקבלת קלט מהמשתמש, להדפסת קלט, עיבוד קלט מסוגים שונים וכו'. ודאו שכל הפונקציות שבהן אתם משתמשים מתאימות לתקינה C99, וכי אתם יודעים כיצד הן מתנהגות בכל סיטואציה.
  - זכרו שעליכם לוודא שהפתרון שלכם רץ על מחשבי בית הספר.
  - פתרון בית הספר, מקומפל עם הקובץ main.c שמסופק לכם במודל זמין בנתיב:

"labcc/shcool_solution/ex2/schoolSolutionWithMain

כדי להריץ את הפתרון עם קובץ קלט, עליכם להריץ את הפקודה

~labcc/shcool_solution/ex2/schoolSolutionWithMain <path to input file>

• במידה ואתם רוצים לבחון את התנהגות פתרון בית הספר עם קובץ המכיל פונקציית main משלכם עם בדיקות נוספות, סיפקנו לכם פתרון בית ספר לאחר קומפילציה ולפני ההפיכה ל-executable (נלמד על שלב ה־Linkage שמתבצע לאחר הקומפילציה בהמשך הקורס). קובץ זה זמין בנתיב

~labcc/shcool_solution/ex2/schoolSolution.o

main עם פתרון בית הספר והקובץ שמכיל את פונקציית ה־executable כדי לייצר שלכם, עליכם לבצע cd לתיקיית התרגיל

cd ~labcc/shcool_solution/ex2

לאחר מכן, עליכם לכתוב את הפקודה הבאה בטרמינל:

make schoolSolTests MAIN=<path to file containing main function & ex2.h>

פקודה זו תייצר קובץ executable בשם executable בתיקיה בה נמצא הקובץ שמכיל פקודה זו תייצר קובץ exe.h (ex2.h הקובץ main את פונקציית ה־main הקובץ את ה

עליכם ליצור ולהגיש קובץ tar בשם 'ex2.tar' בשם ליצור ולהגיש קובץ בשם למצור ולהגיש נar עליכם ליצור ולהגיש הכולל (ובשם למצור בדרוש על ידי הפקודה:

tar -cvf ex2.tar ex2.c ex2.h

שימו לב: תרגילים שלא יוגשו בקובץ בפורמט tar, או שיוגשו בשם השונה מ־ex2.tar. לא יבדקו כלל ויקבלו ציון 0. **נושא זה לא נבדק ב־Pre-Submission Script.**

- תזכורת ⁻ כדי לקמפל תוכנית בשפת C לקובץ בינארי (executable), על אחד (בלבד!) מהקבצים אותם אנו מקמפלים להכיל מימוש לפונקציית main. פונקציה זו היא שורת הקוד שממנה התוכנית מתחילה לרוץ.
- main המממש פונקציית main.c יחד עם קובץ התרגיל ex2.c יחד עם קובץ המממש פונקציית ומוציא קובץ executable בשם executable בשם executable ומוציא קובץ ex2.c בשם executable איז השורה מקמפלים את התרגיל שלכם (למשל, עם הקובץ main.c שסיפקנו לכם) ע"י השורה הבאה אין כלל אזהרות):

● אנא וודאו כי התרגיל שלכם עובר את ה־Pre־submission Script **ללא שגיאות או** אזהרות. קובץ ה־Pre־submission Script זמין בנתיב.

~labcc/presubmit/ex2/run

בכדי להריץ אותו על התרגיל שלכם, עליכם לייצר את קובץ ה־tar של ההגשה (שחייב להיות בשם ex2.tar) ולספק את הנתיב שלו לפריסבמיט, כך:

"labcc/presubmit/ex2/run <path to ex2.tar>

בהצלחה!!